

TIFICAAT

maar dat is niet het geval. Rabobank schreef de bezitters ervan een brief dat zij er goed aan doen niet meer dan 20 procent van hun vermogen in deze effecten te beleggen. De bank kocht de certificaten tot nu toe steeds terug tegen ten minste de nominale waarde. Daar stopt de bank volgend jaar mee. Leden van Rabobank hebben nog voor ruim 6 miljard euro aan certificaten in bezit. Als die allemaal worden aangeboden, heeft Rabobank een probleem met haar solvabiliteitsratio.

Dat is niet de bedoeling en daarom wil Rabobank de leden-certificaten ook aan institutionele beleggers gaan verkopen. Mogelijk kan hiermee het aanbod worden opgevangen. De kans bestaat natuurlijk dat professionele beleggers geen 25 euro overhebben voor een achtergestelde AA-obligatie met een eeuwige looptijd en een negatieve outlook. Er zijn aantrekkelijkere alternatieven voor hen beschikbaar.

Product 2 ING Groep 8% Perpetual IV

WAT IS HET EN VOOR WIE?

ING Groep gaf in april 2008 de Perpetual IV uit: een eeuwigdurende obligatie met een couponrente van 8 procent. Het hoge rendement hangt samen met het verhoogde risico. Dit hybride financieringsinstrument zit tussen aandelen en senior schuld in en kan daardoor worden meegeteld voor het wettelijk vereiste kapitaal (Tier 1) van ING. Standard & Poor's geeft daarom niet meer dan BBB- voor deze obligatie, terwijl ING zelf van de kredietbeoordelaar een 'A' opgeplakt krijgt, vier treetjes ho-

CHECKLIST ING Groep 8% Perpetual IV

1 Rendementsperspectief	✓ Effectief rendement is hoog in deze markt
2 Originaliteit	✗ Origineel is het niet
3 Neerwaarts risico	✓ Niet veel meer dan andere langlopende obligaties
4 Kredietwaardigheid	✓ Met BBB- voor dit product net voldoende, ING zelf heeft A bij S&P
5 Kosten: helder en redelijk?	✓ Alleen de transactiekosten
6 Verhandelbaarheid	✓ Dagelijkse notering Euronext, zeer liquide, kleine spread
7 Begrijpelijkheid	✓ Geen probleem
8 Informatievoorziening	✓ Website ING geeft duidelijke informatie
9 Toegevoegde waarde	✓ Belegging tussen aandeel en obligatie in
10 Toezicht van de AFM	✓ Product staat onder toezicht van de AFM

Totaalscore 7/10 Conclusie: prima alternatief voor de Rabo Ledencertificaten, tot inkoop

ROBOT

door Sheila
Sitalsing

In het Museon in Den Haag speelde ik onlangs Vier Op Een Rij tegen een robot. Het stomme ding won, maar dat kwam doordat ik ernstig werd afgeleid door mijn klierende kinderen. Toch schijnt het echt zo te zijn dat robots slimmer worden dan mensen. Nu al maaien ze het gras, stofzuigen ze het huis, trekken ze steunkousen aan en registreren ze klachten over niet bezorgde kranten.

Tot dusver was het verhaal vooral dat laaggeschoolden die routinewerk doen worden weggeconcentreerd door geautomatiseerde systemen. Het nieuwere verhaal is dat robots juist de banen in het middensegment zullen overnemen: recepten lezen en de bijbehorende medicijnen opzoeken, juridische documenten analyseren, afwijkingen op röntgenfoto's opsporen, terroristen (en soms per ongeluk een burger) beschieten. Er is software die op basis van ingevoerde sportuitslagen een coherent nieuwsbericht kan opstellen over de wedstrijd. Nu nog een dopingdetector en we hebben geen sportjournalisten meer nodig.

In combinatie met de globalisering - als een robot uw baan niet kan doen, kan een Chinees, Est of Indonesiër hem vast wel - leidt dit tot een uitdunnende middenklasse in het Westen. Tyler Cowen, een popster-econoom met een van de leukste economenblogs (www.marginalrevolution.com) heeft een nieuw boek hierover (Average is over), en de WRR schrijft erover in zijn advies over de verdienkracht van de Nederlandse economie: het zandlopermodel. Een economie waarin banen bijkomen aan de boven- en aan de onderkant, terwijl de middenklassebaan erodeert.

Dat komt, schrijft de WRR, doordat automatisering van voorheen niet automatiseerbare banen mogelijk wordt. Neem Kodak, van de fororolletjes en camera's. Ooit werkten daar 140 duizend mensen. Nu is Kodak geschiedenis en is Instagram het platform voor digitale foto's. Toen Facebook vorig jaar Instagram kocht voor een miljard dollar, werkten er dertien mensen.

Aan de onderkant blijft de persoonsgebonden dienstverlening. Aan de bovenkant blijven de superspecialisten en de managers van complexe processen. De WRR vat het onderzoek over het beknelde midden in Nederland handzaam samen: ook hier neemt het aandeel middenbanen gestaag af ten opzichte van de hoog- en laagopgeleide banen. Nog interessanter is de loonontwikkeling: de lonen in het middensegment zijn veel minder hard gestegen dan aan de onder- en bovenkant.

Volgens de WRR kunnen we veilig voorspellen dat in de komende decennia Nederlandse banen in het midden van de inkomensverdeling verdwijnen. Wat daar voor terugkomt? Niemand die het weet. Een ding weten we wel: robots houden nogal de hand op de knip, dus op een robotsamenleving kan de economie niet draaien.